

ปัญหาการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ เข้าสู่ระบบ Blockchain¹

บรรณกุล การกึ่งไพร²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ เข้าสู่ระบบ Blockchain มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยวิธีการโฆษณาเป็นครั้งแรกกับระบบ Blockchain การเปรียบเทียบการทำงานระหว่าง BitTorrent กับ Blockchain ปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ใน Blockchain และเพื่อหาข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการพัฒนากฎหมาย พบว่า การให้ความคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์แบบอัตโนมัติ (Automatic Protection) เป็นการให้ความคุ้มครองงานสร้างสรรค์โดยไม่ต้องมีพิธีการ กล่าวคือ ไม่มีการกำหนดให้ผู้สร้างสรรค์ต้องปฏิบัติพิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อที่จะทำให้นิยามได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ ประเทศไทยได้ใช้หลักการนี้เช่นกันทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน แต่อย่างไรก็ตาม การให้ความคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์แบบอัตโนมัติ (Automatic Protection) มีการกำหนดเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ไว้เป็น 2 เงื่อนไขใหญ่ๆ คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ หรือ งานสร้างสรรค์นั้นได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกในประเทศนั้นหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานั้นเอง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการให้ความคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์แบบอัตโนมัติก็ไม่ให้ความคุ้มครองไปทั้งหมด โดยเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์นั้น นอกจากเพราะการที่ผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ แล้ว การโฆษณางานสร้างสรรค์ครั้งแรกในราชอาณาจักรหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นเช่นกัน ในส่วนหลักเกณฑ์เงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยวิธีการโฆษณาเป็นครั้งแรกนั้นก็จะเป็นไปตามหลักการในอนุสัญญากรุงเบอร์ลินซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองงานของคนต่างชาติและงานสร้างสรรค์ซึ่งมีแหล่งกำเนิดในต่างประเทศเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National treatment) ที่กำหนดว่าประเทศสมาชิกต้องให้สิทธิแก่ผู้สร้างสรรค์ที่เป็นคนชาติของรัฐบาลอื่นเช่นเดียวกันกับที่ได้ให้สิทธิแก่คนชาติของตนเองเพื่อเป็นการรับรองว่าสิทธิตามลิขสิทธิ์จะมีอยู่อย่างจำกัดภายใต้หลักดินแดนแห่งรัฐ (Territoriality principle) หรือ หลักการกำหนดสิทธิขั้นต่ำ (Minimum rights) คือบรรดาสิทธิและการคุ้มครองที่

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่องปัญหาการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ เข้าสู่ระบบ Blockchain โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี วงษ์วิชิต และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสุวรรณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเทศชาติได้ให้แก่ผู้สร้างสรรค์ที่เป็นคนต่างชาติจะต้องไม่น้อยไปกว่าระดับการคุ้มครองที่กำหนดไว้ในอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน โดยเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ดังกล่าวนั้นประเทศไทยก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และได้ให้ความหมายของคำว่า “การโฆษณา” ซึ่งเป็นเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ไว้ว่า “การโฆษณา” หมายความว่า การนำเสนอจำลองของงานไม่ว่าในรูปหรือลักษณะอย่างใดที่สร้างขึ้นโดยความยินยอมของผู้สร้างสรรค์ออกจำหน่าย โดยสำเนาจำลองนั้นมีปรากฏต่อสาธารณชนเป็นจำนวนมากพอสมควรตามสภาพของงาน... จากบทนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการโฆษณางานอันเป็นเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ตามมาตรา 8 นั้นก็มีองค์ประกอบที่ผู้สร้างสรรค์ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้การโฆษณานั้นเป็นการโฆษณางานที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นและได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

Blockchain นั้น มีหลักการทำงานที่มีแนวคิดมาจากหลักการกระจายอำนาจ ไม่มีบุคคลใดที่เป็นตัวกลางหรือทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการควบคุมการทำธุรกรรมและข้อมูล และทุกการกระทำที่ได้กระทำ(Transaction)บน Blockchain นั้นจะมีการเก็บบันทึกการกระทำนั้นไว้ สำเนาข้อมูลการกระทำนั้นและกระจายออกไปให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนได้รับทราบผ่านอุปกรณ์ที่มีอยู่ โดยที่ผู้กระทำไม่สามารถกำหนดและไม่มีใครสามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆได้ และอนุญาตให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและยอมรับหรือโต้แย้งได้ ความมีประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และ ความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล จึงทำให้ Blockchain นั้นได้ถูกพัฒนาต่อและมีแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม Blockchain เพื่อใช้ในการดูแลคุ้มครองงานด้านต่างๆ รวมถึงงานทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งอยู่ในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัลอีกด้วย โดยการให้ความคุ้มครองแก่งานอันมีลิขสิทธิ์แบบอัตโนมัติ (Automatic Protection) เป็นการให้ความคุ้มครองแก่งานสร้างสรรค์โดยไม่ต้องมีแบบ กล่าวคือ ไม่มีการกำหนดให้ผู้สร้างสรรค์ต้องปฏิบัติพิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อที่จะทำให้ตนได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ ประเทศไทยได้ใช้หลักการนี้เช่นกันทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน แต่อย่างไรก็ตามในการให้ความคุ้มครองแก่งานนั้นมีการกำหนดเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ไว้เป็น 2 เงื่อนไขหลักๆ คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ หรือ งานสร้างสรรค์นั้นได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกในประเทศนั้นหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานั้นเอง เงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ด้วยการโฆษณางานสร้างสรรค์ครั้งแรกในราชอาณาจักรหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ซึ่งเป็นไปตามหลักการในอนุสัญญากรุงเบอร์ลินซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองงานของคนต่างชาติ โดยเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ดังกล่าวนี้ประเทศไทยก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และได้ให้ความหมายของคำว่า “การโฆษณา” ซึ่งเป็นเงื่อนไขการได้มาซึ่ง

ลิขสิทธิ์ไว้ว่า “การโฆษณา” หมายความว่า การนำเสนอจำลองของงานไม่ว่าในรูปหรือลักษณะ
อย่างไรที่สร้างขึ้นโดยความยินยอมของผู้สร้างสรรค์ออกจำหน่าย โดยนำเสนอจำลองนั้นมีปรากฏต่อ
สาธารณชนเป็นจำนวนมากพอสมควรตามสภาพของงาน

เรื่องเกี่ยวกับการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยระบบ Blockchain เนื่องจากลักษณะการทำงานของ
ระบบ Blockchain ที่มีการเก็บบันทึกและสำเนาข้อมูลนั้นกระจายออกไปหลายๆที่ ในส่วนการ
ทำงานของระบบ Blockchain งานทรัพย์สินทางปัญญาเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้นำงาน สร้างสรรค์ของ
ตนที่อยู่ในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล อัปโหลดเข้าสู่เว็บไซต์ที่มีโปรแกรม Blockchain ดูแล ระบบจะ
ทำการสำเนาข้อมูลงานนั้นและกระจายออกไปให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนได้รับทราบตามหลักการ
ทำงานของระบบ Blockchain ดังนั้น จึงมีปัญหว่าการทำซ้ำและสำเนาข้อมูลนั้นกระจายออกไป
หลายๆที่ของระบบ Blockchain นั้นเป็นการทำซ้ำโดยใคร และกระบวนการทำงานของโปรแกรม
Blockchain จะทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์ของตนตามนอกภาคีตาม
เงื่อนไขการโฆษณางานครั้งแรกหรือไม่ การสำเนาข้อมูลงาน จะนับว่าเป็นการนำเสนอจำลองของ
การโฆษณาหรือไม่ และการกระจายออกไปให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนได้รับทราบของระบบ
Blockchain นั้น จะถือว่าเป็นการปรากฏต่อสาธารณชนเป็นจำนวนมากพอสมควรหรือไม่ อันเป็น
องค์ประกอบของการโฆษณางานซึ่งเป็นเงื่อนไขได้มาซึ่งลิขสิทธิ์อย่างหนึ่งตามมาตรา 8 แห่ง
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

ผลของการศึกษาพบว่า การโฆษณาอันเป็นเงื่อนไขแห่งการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ตาม
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์นั้น เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัดทุกองค์ประกอบจึงจะทำให้ได้มาซึ่ง
ลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ในส่วนของสำเนาจำลอง แม้ในบทบัญญัติจะไม่ได้เขียนไว้ว่า
ต้องเกิดจากการทำซ้ำงานสร้างสรรค์โดยบุคคลที่สามก็ตาม แต่ในวรรคท้ายก็มีการบัญญัติไว้ว่าด้วย
ความยินยอมของผู้สร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าจึงเห็นว่าสำเนาจำลองนั้นเป็นสิ่งที่ต้องเกิดจาก
การทำซ้ำงานของจากผู้สร้างสรรค์โดยบุคคลที่สาม แต่สำเนาข้อมูลที่เกิดจากระบบ Blockchain
นั้นเป็นการสำเนาโดยระบบที่ถูกตั้งมาให้ทำหน้าที่เช่นนั้นเป็นปกติ เท่ากับว่าผู้สร้างสรรค์มิได้มีการ
สำเนางานอันเป็นสำเนาจำลองของงานแต่อย่างใดเสมือนกับว่าสำเนาข้อมูลที่ได้รับได้ข้อมูลนั้น
ได้รับจากผู้สร้างสรรค์โดยตรง ซึ่งหากเทียบกับข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 896/2534 ที่ว่า
เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่าโจทก์หาได้ปรากฏว่าโจทก์ได้นำก๊อปปี้ฟิล์มภาพยนตร์พิพาทอันเป็น
สำเนาจำลองของงานออกจำหน่ายงานภาพยนตร์ของโจทก์จึงไม่อาจได้รับความคุ้มครองตาม
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ได้ สำเนาข้อมูลที่เกิดจากระบบ Blockchain จึงไม่ใช่สำเนาจำลองตาม
ความหมายของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

องค์ประกอบของการโฆษณาอันเป็นเงื่อนไขแห่งการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ อีกประการหนึ่ง คือ การปรากฏสาธารณชนเป็นจำนวนมากพอสมควร ผู้ศึกษาเห็นว่าการปรากฏสาธารณชนนั้นต้องการปรากฏสาธารณชนจริงๆ โดยต้องไม่มีเงื่อนไขในการเข้าถึงงานนั้น เช่น ต้องสมัครเป็นสมาชิก หรือลงทะเบียนก่อนเพื่อจะมีสิทธิในการเข้าถึงงานนั้น แต่ในระบบ Blockchain นั้น แม้จะมีการกระจายสำเนาข้อมูลงานออกไปหลายๆ ที่ก็ตาม แต่การได้รับข้อมูลนั้นก็ให้เฉพาะผู้ที่อยู่ในระบบเท่านั้น โดยต้องการสมัครเป็นสมาชิกก่อน หรือ ต้องมีการลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่ระบบก่อนจึงจะมีสิทธิได้รับสำเนาข้อมูลนั้น ลักษณะการปรากฏของสำเนาข้อมูลดังกล่าวจากระบบ Blockchain ยังถือว่าไม่มีเงื่อนไขในการเข้าถึงงาน ดังนั้น จึงยังไม่ถือว่าเป็นการปรากฏต่อสาธารณชน แม้จะมีจำนวนสมาชิกมากเพียงใดก็ตาม ทั้งหมดนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการนำเข้ามาสร้างสรรค์เข้าสู่ระบบ Blockchain ไม่อาจทำให้ได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยวิธีการโฆษณาเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ได้

ผู้ศึกษาเห็นควรว่าในการร่างและตีความกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยนั้นควรตีความให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายลิขสิทธิ์เป็นสำคัญ เพื่อที่การบังคับและการใช้กฎหมายนั้นจะได้เป็นไปในทางเดียวกันกับสากล

กรณีการเปรียบเทียบการทำงานระหว่าง Blockchain กับ BitTorrent เพื่อให้เห็นถึงความเหมือน และความแตกต่างของทั้งสองโปรแกรม โดย BitTorrent นั้นมีแนวความคิด คือ การเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับในเวลาเดียวกัน มีหลักการการทำงานคือการแลกเปลี่ยนไฟล์ในลักษณะเป็นการทำงานแบบ Peer-to-Peer หรือ P2P ซึ่งความหมายของ P2P คือ การทำงานที่เครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องจะมีการติดต่อกันโดยตรงไม่ต้องผ่านเซิร์ฟเวอร์ โดยไฟล์ที่ต้องการแลกเปลี่ยนจะถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ เมื่อได้ชิ้นส่วนครบเมื่อไหร่ก็แสดงว่าการดาวน์โหลดไฟล์เสร็จสมบูรณ์ ในระหว่างที่กำลังดาวน์โหลดชิ้นส่วนของไฟล์อยู่นั้นก็สามารถให้บริการอัปโหลดชิ้นส่วนที่ได้รับมาเรียบร้อยแล้วให้แก่ผู้อื่นได้ด้วย ในขณะที่ Blockchain นั้น เป็นระบบที่มีการนำหลักการของระบบฐานข้อมูลแบบกระจาย ซึ่งมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายส่วน (Nodes) โดยข้อมูลจะถูกจัดเก็บกระจายไปยังผู้ใช้งานที่อยู่ในระบบทุกคนโดยไม่จำเป็นต้องมีคนกลางในการถ่ายโอนข้อมูลและทุกการกระทำที่ได้กระทำบน Blockchain นั้นจะมีการเก็บบันทึกการกระทำนั้นไว้และสำเนาข้อมูลการกระทำนั้นกระจายออกไปให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนได้รับทราบผ่านอุปกรณ์ที่มีอยู่ โดยที่ผู้กระทำไม่สามารถกำหนดและไม่มีใครสามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆ ได้ และอนุญาตให้ผู้ที่อยู่ในระบบทุกคนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและยอมรับหรือโต้แย้งได้

ผลของการศึกษาจากเปรียบเทียบข้อมูลของทั้ง BitTorrent กับ Blockchain ยังพบว่า BitTorrent นั้นมีการทำงานในลักษณะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับข้อมูลในเวลาเดียวกันเพื่อความรวดเร็ว

ซึ่งเป็นประโยชน์ในการแบ่งปันข้อมูล แต่ Blockchain นั้นถูกพัฒนาขึ้นเพื่อประโยชน์ในแง่ของการป้องกันข้อมูลโดยการสำเนาข้อมูลกระจายออกไปหลายๆที่ กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลหนึ่งครั้งก็จะมีภาพข้อมูลพร้อมกันเป็นแบบ Real Time และถูกบันทึกไว้ตลอดเวลาไว้ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบที่มาที่ไปของการกระทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล สามารถลดปัญหาการโจรกรรมข้อมูลได้ เนื่องจากข้อมูลที่มีการอัปเดตให้กับผู้ใช้พร้อมกันนั้น เป็นการยากที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดพร้อมๆกัน และในการกระจายข้อมูลในการทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆนั้น จะต้องได้รับการยืนยันจากเครือข่ายส่วนมาก หรือตามจำนวนที่กำหนดไว้เสียก่อน การกระทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆนั้นจึงจะเกิดขึ้นจริง โดย Blockchain นั้น เป็นโปรแกรมที่ใช้ประโยชน์ในแง่การป้องกัน และด้วยการกระจายข้อมูล แก่บรรดาสมาชิกที่อยู่ในระบบได้ทีละหลายๆคน จึงทำให้สมาชิกในระบบสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วซึ่งมีประโยชน์เป็นอย่างมาก และด้วยความสามารถดังกล่าวของ Blockchain หลายๆประเทศจึงได้เริ่มนำ Blockchain ไปใช้งานในด้านการคุ้มครองงานทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงงานอื่นๆแล้ว

ผู้ศึกษาเห็นว่าควรที่จะเพิ่มเติม Blockchain ลงในนิยามศัพท์ของคำว่า “โปรแกรมคอมพิวเตอร์” จากเดิม “โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายความว่า คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานหรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะใด”

เป็น “โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายความว่า คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานหรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะใด รวมถึงโปรแกรมของบล็อกเชน(Blockchain) ด้วย”

ในเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ในโปรแกรมBlockchain เนื่องจากลักษณะการทำงานของโปรแกรม Blockchain มีการเก็บบันทึกและสำเนาข้อมูลนั้นกระจายออกไปหลายๆที่ สำเนางานที่ถูกกระจายออกไปนั้นหากผู้รับสำเนาข้อมูลนำสำเนาข้อมูลไปใช้โดยละเมิดกระบวนการและผลจะเป็นอย่างไร ประการใด และรวมถึงในส่วนของความรับผิดชอบของผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (Liability Limitation of ISP) โดยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ผู้ให้บริการที่ใช้ Blockchain ดูแลระบบควรมีข้อยกเว้นความรับผิดชอบหรือไม่ ตามมาตรา 32/3 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

ผลจากการศึกษายังพบอีกว่าการทำงานของ Blockchain ที่กระจายข้อมูลของผู้เป็นเจ้าของงานนั้น เมื่อผู้เป็นเจ้าของงานนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ Blockchain เพื่อการเผยแพร่งานของตน โดยการ

ให้ความยินยอมดังกล่าวนั้น(Consent of Copyright Owners) ไม่จำเป็นต้องเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ความยินยอมนั้นอาจเป็นไปโดยปริยายก็ได้ ดังนั้น การที่ผู้เป็นเจ้าของงานได้นำงานของตนเข้าสู่เซิร์ฟเวอร์ ที่ใช้ระบบ Blockchain คูและ และ ระบบ Blockchain ได้กระจายข้อมูลไปตามหลักการทำงานนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่เจ้าของงานคาดหมายล่วงหน้าได้อยู่แล้วแม้จะไม่ได้มีข้อตกลงเป็นหนังสือ แต่ก็ถือเป็นปริยายว่าอนุญาตให้เจ้าของเซิร์ฟเวอร์นำออกเผยแพร่เช่นนั้นได้ เจ้าของเซิร์ฟเวอร์จึงไม่มีความผิดฐานละเมิดงานด้วยการนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ในส่วนของความรับผิดของผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (Liability Limitation of ISP) โดยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ได้บัญญัติให้ความหมายของ ผู้ให้บริการ ไว้ใน มาตรา 32/3 วรรคสอง ผู้ให้บริการ หมายความว่า ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น ดังนั้น ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้ Blockchain คูและระบบ จึงถือว่าเป็นผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต ตามความหมายของมาตรา 32/3 วรรคสอง เช่นกัน โดยในกรณีปกติที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ในระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการละเมิดลิขสิทธิ์นั้นได้ และเมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ศาลจะทำการไต่สวน หากศาลเห็นว่ามีความเหตุจำเป็นที่ศาลสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้น ศาลก็จะมีการสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือนำงานที่อ้างว่าได้ทำขึ้น โดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการภายในระยะเวลาที่ศาลมีกำหนด แล้วแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ให้บริการทราบโดยไม่ชักช้า

แต่โดยหลักการทำงานระบบ Blockchain นั้นนอกจากเรื่อง que ทุกคนจะได้รับการอัปเดตข้อมูลพร้อมกัน และจะถูกลงเวลาไว้เป็นตราประทับ ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ในการทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆนั้น จะต้องได้รับการยืนยันจากเครือข่ายส่วนมาก หรือตามจำนวนที่กำหนดไว้เสียก่อน และเมื่อยืนยันแล้ว การทำหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆนั้นจึงจะเกิดขึ้นจริง จึงเห็นได้ว่า Blockchain นั้น ให้ผู้อยู่ในระบบทุกคนมีส่วนร่วมในการยืนยันความถูกต้องหรือโต้แย้งความไม่ถูกต้องของข้อมูลที่มีการทำหรือเปลี่ยนแปลง ในขณะที่เดียวกันก็เท่ากับว่าผู้อยู่ในระบบทุกคนมีส่วนในการรับผิดชอบในความถูกต้องของข้อมูลนั้นด้วย

ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการบัญญัติเพิ่มถึงความหมายของผู้ให้บริการ และข้อยกเว้นให้มารับผิดกับผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้ Blockchain คูและระบบได้ ดังนี้

มาตรา 32/3 วรรคสอง ผู้ให้บริการ หมายความว่า ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็น

เป็นการให้บริการในนามตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น โดยให้รวมถึงผู้ให้บริการที่ใช้ Blockchain ดูแลระบบด้วย

มาตรา 32/3 วรรคสี่ ในกรณีที่ผู้ให้บริการมิใช่ผู้ควบคุม ริเริ่ม หรือสั่งการให้มีการละเมิด ลิขสิทธิ์ในระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ และผู้ให้บริการนั้นได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลตาม วรรคสี่แล้วผู้ให้บริการไม่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นก่อน ศาลมีคำสั่งและหลังจากคำสั่งศาลเป็นอันสิ้นสุดแล้ว โดยให้รวมถึงผู้ให้บริการที่ใช้ Blockchain ดูแลระบบด้วย

ทั้งนี้ เพื่อสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และคำนึงถึงเจตนารมณ์ของ กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นสำคัญ เพื่อที่การบังคับและการใช้กฎหมายนั้นจะได้เป็นไปในทางเดียวกันกับสากล และเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยเพื่อให้ สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์งานมาก ยิ่งขึ้น และทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์เข้าถึงโดยสาธารณชนได้อย่างแพร่หลายในประเทศไทยต่อไป